

БЕКІТЕМІН

Мектеп директоры

М.М.Жолдасбекова

2021 жыл

0 «Б» мектепалды даярлық сыныбы

Ата – аналармен жұмыс

2021- 2022оқу жылы

№	Жұмыс мазмұны	Мерзімі	Жауаптылар
1	Ата – аналар жиналысы: «Отбасы және тәрбие бастауы». Ата-аналарға сауалнама жүргізу. Ата- аналар комитетін сайлау және оның жұмысын жоспарлау.	Қыркүйек	Сынып тәрбиешісі Сансызбай Б.Ж. Медбиісі
2	«Аяулы күз, Алтын күз!» Ертеңгілік. Көрме	Қазан	Сынып тәрбиешісі Сансызбай Б.Ж.
3	Ата-аналар жиналысы: «Отбасындағы бала тәрбиесі». Жаңа жылға ұжымдық шығармашылық даярлық.	Желтоқсан	Психолог Сынып тәрбиешісі Сансызбай Б.Ж.
4	Бала тәрбиесіне байланысты ата –анамен тәрбиеші арасындағы қарым –қатынас	Ақпан	Психолог Сынып тәрбиешісі Сансызбай Б.Ж.
5	Баяндама "Отбасы және мектепалды даярлық"	Наурыз	Психолог Сынып тәрбиешісі :Сансызбай Б.Ж.
6	Ата – аналар жиналысы: «Балаңыз мектепке дайын ба?» Тест. Сұрақ – жауап	Мамыр	Психолог Сынып тәрбиешісі :Сансызбай Б.Ж.

Сынып тәрбиешісі: Б.Ж.Сансызбай

№1 ата-аналар жиналысының хаттамасы

Мектепалды даярлық «Б» сыныбы

Күні: 09.09.2021

Жалпы саны: 22

Қатысқаны: 16

Қатыспағаны: 6

Күн тәртібінде

1. Баяндама: «Отбасы және тәрбие бастауы».
2. 2021-2022 оқу жылдарына мектепалды даярлық сыныбының жылдық міндеттер
3. Әр түрлі мәселелер

Тыңдалды:

Ата-аналар жиналысы дистанционды түрде «ZOOM» платформасы арқылы өтті. **Бірінші мәселе бойынша** тәрісші «Отбасындағы және мектептегі бала тәрбиесі» тақырыбында түсіндірме жасады.

Адамдардың жақсы өмір сүруі отбасы құрамындағыларға байланысты. Сондықтан отбасы құрылымында зор маңыз беріліп, мәнін қорғаған, отбасының ар-намысын сақтауға, сырын шашпауға, мүшелерінің бір-біріне адал, қамқор болуына тәрбиелеген. Бала тәрбиесіндегі алғашқы ұстаз ата-ана. Жанұяда жақсы қасиеттер балаға сөзбен, үлкендердің үлгісімен сінеді. Өзін жұмыс істеп жүргенде балаңның қолынан келетін ісіне жағдай туғызу, оның үйренуіне көмектесуге берген тапсырмаңыздың аяғына дейін орындалуын төзімділікпен бақылау. Істеген ісін ұқыпты, тындырымды орындауына бағыт беру. Жақсы ісін мадақтап, терісін оң етіп түсіндіру. Балаға теріс әсер етеді:

Жанұядағы жанжал;

Үлкендердің аузына келген сөздерді айтуы.

Баланың көзінше басқа біреуді сөгуі бұзақылықтың басы бос жүруден басталады. Кейде сабақтан жиі қалдыруға және әр түрлі сылтауларды үлкендердің өзі үйретіп отырады.

Бұл жағдайда балаға өтірік айтуды үйретіп отырғанын аңғармай да қалады. Сондықтан, баланың бойына барлық жақсы қасиеттерді дарыту. Тіпті жанында жүрген достарына дейін мән беру. Табиғат сыйлаған дарыны болса дамыту. Дұрыс білім алуына жағдай жасау.

Балаңызға сүйіспеншілікпен қараңыз. Бала түсіністікте және сүйіспеншілікте өссе, ол бұл әлемнен махаббат табуы үйренеді.

2. 2021-2022 оқу жылдарына мектепалды даярлық сыныбының жылдық міндеттер

Екінші мәселе бойынша:

Мақсаты:

Мектеп жасына дейінгі баланың жалпы адамгершілік құндылықтарын танып, біліп, меңгеру нәтижесінде баланың жеке тұлғасын, ішкі жан дүниесін қалыптастырып, тілін жетілдіріп, өзін – өзі тануы арқылы қоршаған ортаға деген көзқарасын дамыту.

Міндеттері:

- Баланың өмірін сақтау және денсаулығын нығайту, толыққанды дене бітімін дамыту, салауатты өмір салтына тәрбиелеу.
- Рухани-адамгершілік тәрбие мазмұнын қарапайым сүйіспеншілік, денсаулық, достық, бақыт сияқты құндылықтарға баулу.
- Баланың өз бойындағы жақсы қасиеттері негізінде жаман әдеттерден бойын аулақ ұстауға үйрету.
- Күнделікті бірлесе атқаратын іс – әрекеттер барысында балалардың бойында қоршаған орта құбылыстарымен адамгершілік қарым – қатынас жасау.

Күтілетін нәтиже:

Қоғамдық қатынастар жүйесіндегі, адамдар арасындағы өз орнын таба білу, өзін тұлға ретінде сезіну

3. Әр түрлі мәселелер.

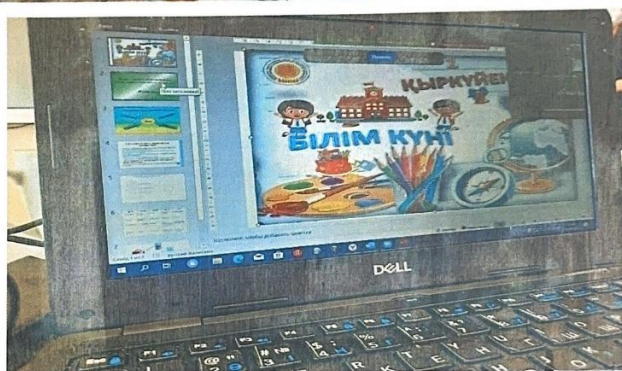
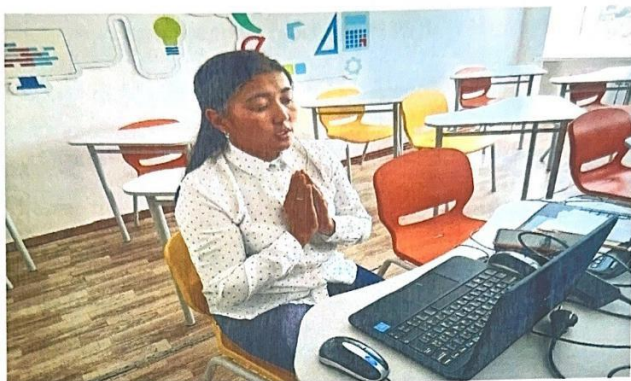
Жиналыс барысында басқа да мәселелер айтылды. Ата-аналар тарапынан әр түрлі сұрақтар.

Жиналыстың шешімі:

1. Ата-аналар мен тәрбиешілер арасындағы қарым-қатынасты тығыз сақтау
2. Балаларға біріге отырып саналы тәрбие мен сапалы білім беру.

Төрайым: Жаксынгелдина Ж.Ж.

Хатшы: Сансызбай Б.Ж.

Анықтама

Құрметті ата — аналар ұлтымыздың қанындағы ізеттілік – дөрекілікке, қайырымдылық — қатыгездікке, жомарттық — тоғышарлыққа, адалдық — арамдыққа, парасаттылық — парқысыздыққа ауыспасын деген үлкен үміт тұр. Берілген сабақ кестесі мен уақытымен таныстырылып, күнделікті сабаққа себеп-салдарсыз қалмай қатысу керегі айтылды. Сабаққа келерде, алып қайту қауіпсіздігі қарастырылды. Сонымен қатар маска режимін сақтау талап етілді. Өмірдің өтпелі қиын кезеңінде ұл — қыздарымыздың саналы тәрбие мен нақты білім алуларына күш салайық. Балаға жауапкершілікпен қарап, оқыту мен адамгершілікке тәрбиелеуде отбасының басым рөлін мойындап, бірлесе, ынтымақтаса әрекет етуіміз қажет деп бүгінгі жиналысымызды аяқтағалы отырмыз.

«Б.Алтынсарин атындағы №25 ЖСББ мектебі» КММ

Баяндама: «Отбасы және тәрбие бастауы»

Дайындаған: Сансызбай Б.Ж.

Балқаш қаласы 2021 жыл

Отбасы және тәрбие бастауы.

Отбасы- қоғамның маңызды буыны . Көп ұлт мекен еткен мемлекетіміздің негізі осы шағын ұжымдардан қаланады. Осы жағына келгенде кез-келген отбасы өзін қоғамның бір бөлігі деп түсінеді. Қоғамда отбасы екі қызмет атқарады,оның бірі дүниеге ұрпақ әкелу-екіншісі дүниеге келген сәбиді пәндік жағынан дамытуды қамтамасыз етіп, өмір бойы рухани жағынан жетілдіріп,оны тұлға ретінде қалыптастыру.

Бала тәрбиесінде ата-ананың орны ерекше.Халқымыздың сан ғасырдан бергі даналығына құлақ асасқ « Бақытыңды басқадан емес ,балаңнан ізде»-деген даналық сөз бар.Кез келген адам өзі жете алмайтын «бақыт» деген күдіретті сөздің өлшемі өмірінің жалғасы ұрпағымен келетініне мән бермеуі де мүмкін.Біреу бақытын байлықтан тапқысы келсе,екінші біреу данқ пен атақтан,мансап пен қызметтен іздестіреді. Мұның бәрі түсінген адамға қолдың кірі сияқты нәрсе. Адамға нағыз бақытты-тәрбиелі ұрпағы ғана сыйлай алады. Олай болса адам өмірінің мәні-өз ұрпағы.....

Бала тәрбиесінде алғашқы ұстаз-ата-ана.Ата-ананың баламен жасайтын қарым-қатынасының үлкен тәрбиелік мәні бар. Мәдениетті отбасындағы ерлі - зайыпты кісілердің бір-біріне айтқан игі ниеті, кішіпейілдігі,отбасындағы туындаған мәселелерді ақылдаса отырып шешуі бала мінезіне жағымды әсер етеді.

Бала тез еліктегіш,иланғыш болғандықтан жаман қылықтарды да тез үйренеді.Бала кішкентай кезінен әр нәрсеге әуестеніп,үлкендерге көмектескісі келеді.Бұған кейбір ата-ана «жұмысымды бүлдіресің» деп ұрысып жіберуі мүмкін,бұл қате түсінік.Керісінше өзің жұмыс істеп жүргенде баланың қолынан келетін ісіне жағдай туғызып,оның үйренуіне көмектескен орынды.Тіпті балаға берген тапсырманың аяғына дейін орындалуына төзімділікпен бақылау керектігін де ұмытпаған жөн...Әр істеген ісін ұқыпты да тындырымды орындауына бағыт бересіз. Баланың жақсы істерін мадақтап,терісін оң етіп түсіндіріп отырса ол да ересектерді сыйлап, кез келген тапсырманы орындауға қарсылық білдірмейді.

Баланың айналасындағы бүкіл өмір шындығы-табиғат, қоғамық орта,ең алдымен адамдар,бәрінен бұрын **ата-аналар мен тәрбиешілер тәрбиелейді.**

Тәрбиелеу дегеніміз- балаға мақсат қойып,ұйымшылдықпен және жүйелі ықпал жасау деген сөз, осы ықпалдың арқасында бала тәрбиеші талап еткен мінезге ие болып,мінез-құлық ережелерін бойына сіңіреді.Тәрбие баланың дене және ақыл -ой қабілетін дамытады,оны алдағы еңбекке даярлайды, сол бойынша қоғамның болашақ белсенді қайраткерлері өсіп шығады.

Ата-анаға мынадай кеңесті ұсынамын:

Баланың әр күнді бастауы, қарсы алуы сәтті болу керек; ол үшін таңертен баланы оятқанда жайлы, баппен оятыңыз; ол сіздің күлімдеп, мейіріммен өте жақсы көріп тұрғаныңызды сезуі керек.

- Балаға балабақшаға барар алдында сенімділік сәттілік тілеу керек.

- Бала балабақшадан келгенде бірден сұрақтар қойып, қарсы алмау керек.

- Бала бірден айтқысы келсе, қарсы болмай тыңдау керек.

- Бала ренжіп отырса, себебін өзі айтқанша асықпаңыз.

- Балаңызға қатты дауыспен сөйлеменіз, баланың жүйкесіне әсер етеді.

Отбасы - бала дамуы мен қалыпты өмір сүруіне тиімді жалғыз орын. Бала үшін туған отбасы - алтын дінгек. Отбасындағы жылулық пен мейірімді ештеңемен алмастыру мүмкін емес. Отбасының бірлігі ұрпақ тәрбиесінде өте қажет. Бұл - өте қымбат ұлттық құндылық.

«Жұмыла көтерген жүк жеңіл» демекші бала тәрбиелеудегі осындай міндеттерді іске асырушылар мектепке дейінгі мекеме мен отбасы. Осы екі арада жүргізілетін тәлім-тәрбие сабақтаса, ұштаса өткізілгенде ғана көзделген мақсат нәтижелі болары сөзсіз.

Біз ХХІ ғасырда өмір сүріп жатырмыз. Жаңа ғасырда өркенетті елдер қатарынан орын аламыз десек, жас ұрпағымызды дұрыс тәрбиелеуге, дұрыс білім беруге міндеттіміз.

Тәрбиенің сан қилы дағдыларын бала бойына дарытатын алғашқы білім баспалдағы – балабақша, жол сілтеп, жетелеп, үйретуші - **тәрбиеші**.

Мектептегі тәрбие - ұлттық сана, ұлттық психология қалыптасқан парасатты, адамгершілік қадір – қасиеті мол, физикалық және моральдық жоғары белсенді жеке адамды қалыптастырып шығару процесі болып табылады. Тәрбиелеу мен білім берудің әрекеті практикалық процесс үстінде қалыптастырылады. Тәрбиелеу мен оқытудың міндеттері баланың осы іс-әрекет түрлерін қалыптастыру және оны белгілі бір мақсатқа бағыттап отыруды көздейді. Ойнау, еңбек ету, және білім алу барысында ақыл-ой, көркем тәрбие, даму процесі қатар жүреді. Бала осы кезде белгілі дәрежеде білім алады, іскерлікке үйренеді, өзін қоршаған ортамен қарым-қатынас жасауға, қоғамдық өмірдің әдет дағдыларын игеруге бейімделеді. Іс-әрекеттің осы түрлерін ғана дамыту арқылы тәрбиелеу, білім беру міндеттерін шешуге, бала дамуын дұрыс жолмен бағыттап отыруға мүмкіндік туады. Жақсы ойнап, еңбек ете білетін әрі оқуға қабілетті баланы ересек адамдар мен балалар қоғамында өмір сүруге қажетті қасиеттерді толық игерген, «тәрбиелі бала» деп атауға болады. Жоғарыда аталып өткен іс-әрекеттің әрқайсысы бала дамуына өзіндік, өзіне тән үлесін қосады. Мысалы, тәрбиенің ең маңызды міндеті саналатын ақыл-ой тәрбиесінің

өзі бала ойынын; еңбегін және балалардың оқуын үнемі бағыттап отыру арқылы жүзеге асатыны бізге балаларды тәрбиелеу тәжірибесінен таныс.

Адамгершілікке тәрбиелеу міндеттері жөнінде де осыны айтуға болады. Бала өзін-өзі көрсете білсе, ойын, оқу, еңбек сияқты құнды дүниелерге тәрбиеленеді деген сөз. Өйткені, мұнда олардың өзара ересек адамдармен қарым-қатынасы қалыптасады. Іс-әрекеттің әрбір түрінде осылайша өзара ұштасып жататын педагогикалық мүмкіндіктерді ескере отырып, мектепке дейінгі ұйымдарда балалардың тіршілік әрекеттерін, тәрбиелік мақсатқа сай ұйымдастыра аламыз. Ойын, еңбек, оқу арқылы біз балаларға белгілі бір тұрғыдан ықпал жасай аламыз. Бірақ біз ойын, еңбек, оқыту өзара ұштасқан жағдайда ғана баланың жеке басын дамытуда толық нәтижеге жете аламыз.

Мектептің негізгі міндеті – баланың жеке басының бастапқы қалыптасуын қамтамасыз ету. Бұл жас баланың ақыл-ойының дамуы мен даярлығы үшін қолайлы кезең. Осы кезеңде бала оқу мен тәрбиені қалыптастыруға, өз қызметін білуге, тілдік қатынастың қарапайым тәжірибесінде өзін-өзі таныта білуге, мінез-құлқ мәдениетіне, жеке гигиеналық және салауатты өмір салтының негіздеріне бағдарланады. Сонымен қатар балаға «сіз», «рақмет», «кешіріңіз», «өтінемін» деген сияқты сыпайылықты білдіретін сөздерді үлкендерге айтып жүруге үйрету, оған дағдыландыру ата-аналар мен тәрбиешілердің міндеті.

Баяндаманы қорыта келе :

Тәрбие кезінде отбасының, балабақшаның да алатын орны бар. Ата –ана баласына өз отбасын қадір тұтудан бастап, «туған -туыс, Отан, Қазақстан» деген ұғымдарды терең түсінгені, құрметтеп қарауға тәрбиелеу керек екенін ұғындыру. Отбасы жауапкершілігі бәрінен биік болмақ.

Ата -аналар жиналысы №2

Күні: 19.10.2021

Мектепалды даярлық «Б» сыныбы

Жалпы ата - аналар саны: 22

Қатысқаны:16

Қатыспағаны: 6

Күн тәртібіндегі негізгі мәселелер:

1. Ата -аналарға балалардың сабаққа қатысуы туралы ақпар.
2. Баяндама: «Ойын арқылы балалардың ойлау қабілеттерін дамыту».
3. Алтын күзге дайындық.
4. Ата -аналар арасында «Күз сыйы»

Тыңдалды:

1. Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша тәрбиеші: Сансызбай Б.Ж. сөз сөйледі. Тәрбиеші балалардың ортаға бейімделуі, бір – бірімен достық, сыйластық қарым - қатынаста жақсы екенін айтты. Ұйымдастырылған оқу іс әрекетін жақсы меңгеріп келе жатқаны туралы айтылды.

2. Тәрбиеші: Сансызбай Б.Ж. «Ойын балалардың ойлау қабілеттерін дамыту» атты баяндама оқыды. Ойын арқылы баланың ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын қарым – қатынас құралы. Ойын әдісін қолдану барлық ұйымдастырылған оқу іс – әрекетіне тән. Мысалы ойын арқылы бала кез – келген сабақты қызығып, ынтамен тындап, шап-шаң орындайды. Бала өмірінде ойынның рөлі мыңызды екенін атап көрсетті.

3. Қазан айында мектепалды даярлық сыныптарында «Алтын күз» атты ертеңгілік болатыны туралы хабарлады. Ертеңгілікке балалар қалаған әдемі де, ерікті киімдерін киіп келу керектігі ескертілді. Ата-аналарға балалардың тақпақтарын үйде қайталап жаттауын өтінді.

4. Төртінші мәселе бойынша ертеңгілік соңында ата-аналар арасында «Күз сыйы» атты көрме болатыны туралы айтты. Көрмеге көкеністерден, дәндә дақылдардан түрлі заттар жасап әкелуді ұсынды.

Шешімі:

1. Балалардың мектепте өздерін еркін ұстап, ортаға бейімделгені туралы айтты.
2. Ата-аналар бала өміріне ойынның маңызы бар екенін түсінді.
3. «Алтын күз» көрмесіне заттар жасап әкелуге келісті.

Хатшысы: Сансызбай Б.Ж.

Ата-аналар жиналысының хаттамасы №3

0 «Б» мектепалды даярлық сынып

Күні: 21.12.2021ж.

Жалпы саны: 23

Қатысқаны: 18

Қатыспағаны: 5

Күн тәртібінде

1. «Отбасындағы бала тәрбиесі» презентация
2. Жаңа жылға ұжымдық шығармашылық даярлық
3. Сұрақ – жауап

Тыңдалды:

Ата-аналар жиналысы дистанционды түрде «ZOOM» платформасы арқылы өтті. Бірінші мәселе бойынша «Отбасындағы бала тәрбиесі» презентация бойынша ата-аналарға бала тәрбиесіне қатысты мағұлматтар көрсетті.

Сөйледі:

0 «Б» мектепалды даярлық сынып тәрбиешісі: Б.Ж. Сансызбай Балаға көңіл бөлу, баланың сөзін тыңдау, балаға берген уәдеде тұру, балаға өтірік айтпау сияқты ақыл кеңестер айтылды. Бала тәрбиесінде — отбасы ең үлкен мықты тәрбие ошағы. Баланың адамдық қасиеттері мен әдептілігі, оның болашақта қандай адам болуы өзі туылған отбасында алған тәлім-тәрбиесі мен ондағы қарым-қатынасқа байланысты. Өйткені ата-ана — басты ұстаз. Баланың заманына лайық азамат болып өсуі – алдымен ананың ақ сүтімен, абзал тәрбиесінің жемісі. Отбасы – десе әр адам өзіне қатысы бар деп ойлайтыны анық жағдай. Отбасын ата – ана және бала құрайды.

2. Екінші мәселе бойынша, жаңа жылға ұжымдық шығармашылық даярлық. Ата-аналарға жаңа жылдық сыйлыққа ақша жинамау керектігі айтылды. Балаларға сыйлықты, әр ата-ана өз баласына жасайды. Балалар жаңа жылдық костюмдерін ерікті түрде кінеді. Жаңа жылдық ертеңгілік сыныпта өтеді. Карантинге байланысты ата-аналар қатыспайды.

Шешімі:

1. Ата – аналар мен тәрбиеші тығыз байланыста болады.
2. Жаңа жылдық сыйлыққа ата-аналар ақша жинамайды.
3. Ертеңгілікке балалар қалаған киімдерін киеді.

Төрайым: *Г. М.* Ныгметжанова Г. М.

Хатшы: *Б. Ж.* Сансызбай Б. Ж.

Баяндама

«Отбасындағы бала тәрбиесі»

Қызылорда облысы

Қызылорда облысы

Отбасындағы бала тәрбиесі

Бала тәрбиесінде — отбасы ең үлкен мықты тәрбие ошағы. Баланың адамдық қасиеттері мен әдептілігі, оның болашақта қандай адам болуы өзі туылған отбасында алған тәлім-тәрбиесі мен ондағы қарым-қатынасқа байланысты. Өйткені ата-ана — басты ұстаз. Баланың заманына лайық азамат болып өсуі — алдымен ананың ақ сүтімен, абзал тәрбиесінің жемісі. Отбасы — десе әр адам өзіне қатысы бар деп ойлайтыны анық жағдай. Отбасын ата — ана және бала құрайды. Оның кез — келген мүшесі бақытты да төрт құбыласы тең болуды қалайды. Бірақ сондай жағдайды жасауға біреу әрекет қылса, біреу күлді берер деп көктен күтумен уақыт оздырары белгілі жағдай. Әрбір ананың ойлайтыны баласының бақыты екеніне менің күмәнім жоқ. Ал, бақытты бала қандай болуы керек? деген сұрақтың жауабын кім — кім де болса іздейді. «Кемшілік хан қызында да болады» демей ме халықта, сол айтқандай бейбіт өмірде де қиындық жоқ деуге болмайды. Тек сол қиындықты басынан өткізу арқылы оның соңындағы қызықты да көре білген жөн. Басқа түскен әрбір күйзеліс кезеңінде өз — өзіне сенімді, белсенді адам ғана өмірдің сол қараңғы түнегінен жарықтың саңылауын көре біледі. Тірлік қылмай өмірге өкпелеп өтетін де адамдар жоқ емес. Баладағы тәрбиенің іргетасын қалайтын ол — отбасы. «Ұяда не көрсе, ұшқанда соны іледі» деген сөз бекер айтылмаса керек. Неліктен көп жағдайда бала ата — анадан асып кете алмайды? Осы сауал мені көптен мазалап жүрген сауалдардың бірі. Бала — періште. Шыр етіп дүниеге келгеннен бастап ол ана сүтін еміп, ананың әрбір шығарған демін сезініп өседі. Ең қарапайымы, баланы емізген ана қандай сезімде отырса, бала соны сезінеді, әр демнен ананың көңіл күйіндегі өзгерісті де баланың сезінетінін түсіндім. Бала есі кіре бастағаннан — ақ «Анам, менің анам. Анам бәрінен де күшті, ол бәрін біледі» деген оймен өседі. Сәбидің ойынша, өз ата — анасынан асқан білгір, данышпан, оған қорған болар адам жоқ. Осы бала санасындағы ойлар біртіндеп өз күшін жоя бастайды. Оған себепші біздер, яғни ата — аналар. Бала ата-анадан нендей себептермен асып кете алмайды деген сауалыма менің тапқан жауабым: «Балада әсіресе мектеп жасына жеткеннен кейін сұрақтар көбейетіні анық, сол сұрақтың бәріне бірдей біз жауап беріп жатуды өзімізге міндет санамаймыз. «Білмеймін» деген жауап қайтаруды жиілетеміз. Ал, күні бүгінге дейін ең білгір, ең ақылды адам деген ата — анасы білмеймін деп жауап бергенде, бала не ойлауы мүмкін. Әрине «олар білмегенді мен қайдан білемін» немесе «осыны білмеген менің ата — анамда ел қатарлы күн көріп жатыр ғой, маған да соны білудің қажеті бола қоймас» деп ойлайды. Осы «Білмейміннен» кейін баланың да даму қарқынына нүкте қойылары хақ.

Бала тәрбиесі ол — үлкен бір ғылым. Бір отбасында жалғыз бала болса да, 6-7 бала болса да балаға берілген тәрбиеде кемшілік болып жатады. Дана халқымыз бала тәрбиесіне көп көңіл бөлген, қазіргі уақытта ол күндердің әдебін

көру көп жағдайда мүмкін болмай отыр. Ең әуелі олар баланың алдындағы өз міндетін біліп, сол міндетті жеткілікті дәрежеде орындауы тиіс. Ол дегеніміз, байлық пен барлық қана емес, балаға рухани байлық керек. Жаксы мен жаманды ажырата білгені жөн. Өмірдің мәні тек ақша мен байлық деген ойдан баланы аулақ салу қажет. Адами қасиетті бала бойына дарыта білу кез – келгеніміздің қолымыздан келе бермейді. Тіршілік қамымен жүріп балаға мүлдем көңіл бөлмейтін де, өз машакатымен айналысып балаға тәрбиенің керек екенін ұғынбайтын да, тәрбиеде ең бастысы тәртіп деп балаға тым қатал қарайтын да, қазіргі балаға қатты айтуға болмайды деп баланың ыңғайымен жүретін де, менің жиган – тергенім балама жетеді деп қалтаға сенетін де, басқа жұрт не десе о десін менің балам ең тәуір бала деп баланы жақтап отыратын ата – ана да жоқ емес. Мен өз өмірімдегі осындай жағдайларды ескере жүріп, балаға қойылатын талаптың да, оған берілетін еріктің де өз шегі болуы керек екеніне көз жеткіздім. Демек, бала мен ата – ана арасында өте тығыз байланыс жүру керек. «Баланы жастан» деген, бала тәрбиесі бесікте жатқаннан басталу керек. Бала жылады деп көп көтерсе ол соған дағдыланады. Мезгілсіз мекенсіз тамақ берсе соған да үйренеді. Бесікке байласа жылай береді деп бесіктен жиі босата берсе, нәресте бесіктен мүдем шығып алады. Осылайша бала бесіктен белі шықпай жатып өз дегенін жасатуға дағдыланады. Бала үшке толғанда «болады» мен «болмайдыны» білуі тиіс. Бала тәрбиесін бес жастан бастаймын дейтіндер де бар. Бес жастан қазір мектепке барады. Сонда мектепке келгенде бала өзіне рұқсат етілетін мен етілмейтінді ажырата алмаса одан не үміт, не қайыр. Мұғалім оған қалам ұстап жазуды үйрете ме, әлде болатын мен болмайтынды ажыратуды үйрете ме. «Қызым үйде, қылығы түзде» деп бекер айтылмаса керек. Бұл сөз тек қыздарға ғана қатысты деуге болмайды. Кез – келген бала өз отбасында, ата – ананың көз алдында жүріп көрсете алмайтын мінез — құлықтарын басқа қоғамда көрсетеді. Өзге біреуге әлім – жеттік көрсету, үлкенге қарсы келіп сөз қайтару сияқты үйде көрсетпейтін мінездерді далаға шыққанда көрсетіп жатады. Мұның бірін де ата – ана үйретеді деуге болмайды. Бірақ бұл да тәрбиеден кеткен қателік деуге болады. Ата – ана балабақшамен, мектеппен тығыз байланыста болуы керек. Бірақ сол нәрсеге уақыт тауып, менің балам басқа жерде қандай, оның сабағы қалай, өз тобында немесе сыныбында оның ролі қандай деп көңіл қоятын ата – ана жоқтың қасы. «Уақыт жоқ, мектептегі баланы қарасам үйдегі шаруам қалады немесе жұмыстан қолым тимейді» деген сияқты біздің тарапымыздан сылтау көп болып жатады. Сол сылтауларымыз сиресе, ата – ана үшін бала өзінің орнының бөлек екенін, оның болашағы олардың назарында жүргенін сезінер еді деп ойлаймын. Бала тәрбиесі мәселелерін әрбір ана не әке өмірлік тәжірибеден көріп үйрену керек. Балаға жылы қабақ қандай мөлшерде болса, қатал көзқараста сондай мөлшерде болуы тиіс. Балаға ата – ана тарапынан талап үнемі қойылу керек және оның орындалуы қадағалануы тиіс. «Балаға жаның ашыса,

«аяма» деген де сөз бар. Сол айтылған сөздің мағынасына тоқтап кеткім
іп отыр. Әр балада тәуліктің 2-3 сағаты ғана бос уақытқа бөлінуі тиіс, одан
жасында бала сабақта, үй тапсырмасын орындауда немесе ата –анамен бірге
шаруасында болуы керек. Бос уақыты көп бала түрлі жаман әдеттерге
ірсектенеді, ең қарапайымы теледидардан мүлдем қарауға тұрмайтын жат
әрселерді қарап, өзіне қажет емес ақпараттарды алары анық жағдай. 12 жастан
сқан бала отбасында ата – ананың оң қолы ретінде барлық шаруаға дерлік
абілетті болғаны жөн. Қазіргі уақытта ата – ана емес бала талап қоюға
бейімделген. Ал, ата – ана сол мүмкіндікті балаға неге беретінін түсінбеймін.
Ата – ана баланың алдындағы өз міндетін жоғары деңгейде атқарып отырса, әр
нәрсені өз орнымен орындап, содан соң балаға талап қойса, ешбір бала
қойылған талаптан бұлтармайды. Егер бала талап қояр болса, онда бұл талап тек
баланың қажеттілігін қанағаттандыратын деңгейде ғана орындалуы тиіс. Бала
талабын жеткілікті деңгейде орындау дұрыс емес. Есін білетін баланың бәрі
тұрмыс жағдайында адам баласына қажет болатын әрбір нәрсенің қайдан, қалай,
қанша еңбектің, қаржының арқасында келіп жатқанын оның құнының өтелуі
тиіс екенін ұғынып өсу керек. Үлкендер кішілерге, аяқ астында тегін жатқан
нәрсенің жоқтығын, оның бәрі тек еңбек арқылы келетінін, бала санасына
жеткізіп отыруға міндетті.

Біз ата - аналар баланың ойлағанынан да жоғары деңгейде ойлауға
тырысуымыз керек. Сонда ғана бала қиялындағы ғажайып, данышпан ата-ана
бола аламыз. Бала тәрбиесіне көбірек назар аударайық құрметті ата – аналар!
Бала – біздің болашағымыз, еліміздің ертеңі. Білімді, саналы, қабілетті ұрпақ
тәрбиелеу ол біздің қолымызда. Бала бақыты ол — өміршең ата – ана. Бейбіт ел,
ынтымағы жарасқан халық, үлгілі отбасын құру бәрі де адамның өз қолында.

Ата-аналар жиналысының хаттамасы №5

0 «Б» мектепалды даярлық сынып

Күні: 04.02.2022ж.

Жалпы саны: 26

Қатысқаны: 19

Қатыспағаны: 7

Күн тәртібінде

1. «Баланы адам қылып өсіру» презентация
2. Бала тәрбиесіне байланысты ата – анамен тәрбиеші арасындағы қарым – қатынас.
3. Сұрақ – жауап

Тыңдалды:

1. Ата-аналар жиналысы дистанционды түрде «ZOOM» платформасы арқылы өтті. Бірінші мәселе бойынша «Баланы адам қылып өсіру» презентация бойынша ата-аналарға бала тәрбиесіне қатысты слайдтар көрсетілді.

Сөйледі:

0 «Б» мектепалды даярлық сынып тәрбиешісі: Б.Ж. Сансызбай
Балаңызды басқалармен емес, тек өзімен салыстырыңыз!
Есте сақтау қабілетін, жадын, сөйлеу тілін және қиялын дамытыңыздар.
Өлең, ән жаттатыңыздар, санауды үйретіңіздер.
Сурет салыңыздар, ойындар ойнаңыздар.
Бала қолының ұсақ моторикасын жаттықтырыңыздар. Ол үшін сурет бояу, үлгі бойынша жазу, нүктелердің арасын қосу сияқты тапсырмаларды орындату керек.
Назар бөліуді үйрену үшін, балаға уақытқа орындалатын тапсырмалар беріңіздер.
Баланың шаршап қалуына жол бермеңіздер, бала денсаулығын сақтау керек.

2. Екінші мәселе бойынша, Шешімі: Бала тәрбиесіне байланысты ата – анамен тәрбиеші арасындағы қарым – қатынас туралы айтылды.

Балалардың ұйымдастырылған оқу іс-қызметін меңгеру, қабылдау, жазу, сурет салу мәселері бойынша сұрақ –жауаптар қарастырылды. Баланы мектепке жалғыз жібермеу керектігі ескерілді. Бала сабақтан қайтқанда да ересек адам алып кету керектігі айтылды. Баламен жақын сөйлесу, мейірім беру, мадақтау, көмек көрсету керектігін айтып жеткізді.

Құн тәртібі:

Шешімі:

1. Баланы тұлға қылып тәрбиелеу.
2. Балаға көп көңіл бөлу.
3. Ата-ана тәрбиешімен тығыз байланыста болу.
4. Баланы мектепке алып келіп, алып кету.

Төрайым: Ныгыметжанова Г.М.

Хатшы: Сансызбай Б. Ж.

Ата-аналар жиналысының хаттамасы №6
0 «Б» мектепалды даярлық сынып

Күні: 5.03.2022ж.

Жалпы саны: 26

Қатысқаны: 18

Қатыспағаны: 8

Күн тәртібінде

1. «Отбасындағы және мектепалды даярлықтағы бала тәрбиесі» презентация
2. Алдағы мерекелер 8 наурыз және 22 наурыз іс-шаралары туралы ата – аналармен ақылдасу.
3. Сұрақ – жауап

Тыңдалды:

1. Бірінші мәселе бойынша мектепалды даярлық тәрбиешісі Ныгыметжанова Г.М. презентация арқылы ата –аналарға «Отбасындағы және мектепалды даярлықтағы бала тәрбиесі» атты баяндама оқып, слайд көрсетті. Баяндамада отбасындағы мәселелер мен мектепалды даярлық арасындағы қарым - қатынастар қаралды. Ата – аналар өз ойларымен бөлісіп, бала тәрбиесіне қатысты сұрақтар қойылды. Сонымен қатар өз тәжірибелерімен бөлісті.

Сөйледі:

0 «А» мектепалды даярлық сынып тәрбиешісі: С. Ж. Сансызбай

Ата-анаға мынадай кеңесті ұсынамын:

- Баланың әр күнді бастауы, қарсы алуы сәтті болу керек; ол үшін таңертен баланы оятқанда жайлы, баппен оятыңыз; ол сіздің күлімдеп, мейіріммен өте жақсы көріп тұрғаныңызды сезуі керек.
- Балаға балабақшаға барар алдында сенімділік сәттілік тілеу керек.
 - Бала балабақшадан келгенде бірден сұрақтар қойып, қарсы алмау керек.
 - Бала бірден айтқысы келсе, қарсы болмай тыңдау керек.
 - Бала ренжіп отырса, себебін өзі айтқанша асықпаңыз.

-Балаңызға қатты дауыспен сөйлеменіз, баланың жүйкесіне әсер етеді.

2. Екінші мәселе бойынша, Алдағы мерекелік іс – шараларды атап өту туралы. Балаларға қуаныш мерекелік көңіл күй сыйлай отырып, ұлттық салт –дәстүрлермен таныстыру. Ата –аналарға 8 наурыз мерекесіне орай қыз балалар арасында «Кішкентай ханшайым -2022» атты байқау өтеді. Соған ата – аналар жауапкершілікпен қарап, балалардың дайындығына көмектесуі туралы айтылды. Содан кейін Ұлыстың ұлы күнін атап өту туралы ескерілді. Ата-аналар өз - ара келісіп балаларға қазақ салт - дәстүрлерінің бірін көрсетсе деген ой айтылды. Ата – аналар қолдап, бір ауыздан келісіп «Тұсау кесер» дәстүрін көрсететін болып келісті.

Шешімі:

1. Бала тәрбиесіне үлкен жауапкершілікпен қарау.
2. Балаға уақыт бөліп, сабағын қадағалау.
3. Ата-ана тәрбиешімен тығыз байланыста болу.
4. Баланы мектепке алып келіп, алып кету.

Төрайым: Нығыметжанова Г.М.

Хатшы: Сансызбай Б. Ж.

«Ы. Алтынсарин атындағы ЖББ №25 мектебі» КММ

БАЯНДАМА:

«Отбасыдағы және мектепалды даярлықтағы бала тәрбиесі»

Дайындаған:

Сансызбай Бақытнұр Жасұланқызы

Балқаш қаласы-2022

Отбасыдағы және мектепалды даярлықтағы бала тәрбиесі.

Отбасы- қоғамның маңызды буыны . Көп ұлт мекен еткен мемлекетіміздің негізі осы шағын ұжымдардан қаланады. Осы жағына келгенде кез-келген отбасы өзін қоғамның бір бөлігі деп түсінеді. Қоғамда отбасы екі қызмет атқарады,оның бірі дүниеге ұрпақ әкелу-екіншісі дүниеге келген сәбиді пәндік жағынан дамытуды қамтамасыз етіп, өмір бойы рухани жағынан жетілдіріп,оны тұлға ретінде қалыптастыру.

Бала тәрбиесінде ата-ананың орны ерекше.Халқымыздың сан ғасырдан бергі даналығына құлақ ассақ « Бақытынды басқадан емес ,балаңнан ізде»-деген даналық сөз бар.Кез келген адам өзі жете алмайтын «бақыт» деген құдіретті сөздің өлшемі өмірінің жалғасы ұрпағымен келетініне мән бермеуі де мүмкін.Біреу бақытын байлықтан тапқысы келсе,екінші біреу даңқ пен атақтан,мансап пен қызметтен іздестіреді. Мұның бәрі түсінген адамға қолдың кірі сияқты нәрсе. Адамға нағыз бақытты-тәрбиелі ұрпағы ғана сыйлай алады. Олай болса адам өмірінің мәні- өз ұрпағы.....

Бала тәрбиесінде алғашқы ұстаз-ата-ана.Ата-ананың баламен жасайтын қарым-қатынасының үлкен тәрбиелік мәні бар. Мәдениетті отбасындағы ерлі -зайыпты кісілердің бір-біріне айтқан игі ниеті, кішіпейілдігі,отбасындағы туындаған мәселелерді ақылдаса отырып шешуі бала мінезіне жағымды әсер етеді.

Бала тез еліктегіш,иланғыш болғандықтан жаман қылықтарды да тез үйренеді.Бала кішкентай кезінен әр нәрсеге әуестеніп,үлкендерге көмектескісі келеді.Бұған кейбір ата-ана «жұмысымды бүлдіресің» деп ұрысып жіберуі мүмкін,бұл қате түсінік.Керісінше өзің жұмыс істеп жүргенде баланың қолынан келетін ісіне жағдай туғызып,оның үйренуіне көмектескен орынды.Тіпті балаға берген тапсырмаңыздың аяғына дейін орындалуына төзімділікпен бақылау керектігін де ұмытпаған жөн..Әр істеген ісін ұқыпты да тындырымды орындауына бағыт бересіз. Баланың жақсы істерін мадақтап,терісін оң етіп түсіндіріп отырса ол да ересектерді сыйлап, кез келген тапсырманы орындауға қарсылық білдірмейді.

Баланың айналасындағы бүкіл өмір шындығы-табиғат, қоғамық орта,ең алдымен адамдар,бәрінен бұрын **ата-аналар мен тәрбиешілер тәрбиелейді.**

Тәрбиелеу дегеніміз- балаға мақсат қойып,ұйымшылдықпен және жүйелі ықпал жасау деген сөз, осы ықпалдың арқасында бала тәрбиеші талап еткен мінезге ие болып,мінез-құлық ережелерін бойына сіңіреді.Тәрбие баланың дене және ақыл -ой қабілетін дамытады,оны алдағы еңбекке даярлайды, сол бойынша қоғамның болашақ белсенді қайраткерлері өсіп шығады.

Ата-анаға мынадай кеңесті ұсынамын:

Баланың әр күнді бастауы, қарсы алуы сәтті болу керек; ол үшін таңертен баланы оятқанда жайлы, баппен оятыңыз; ол сіздің күлімдеп, мейіріммен өте жақсы көріп тұрғаныңызды сезуі керек.

- Балаға балабақшаға барар алдында сенімділік сәттілік тілеу керек.
- Бала балабақшадан келгенде бірден сұрақтар қойып, қарсы алмау керек.
- Бала бірден айтқысы келсе, қарсы болмай тыңдау керек.
- Бала ренжіп отырса, себебін өзі айтқанша асықпаңыз.
- Балаңызға қатты дауыспен сөйлемеңіз, баланың жүйкесіне әсер етеді.

Отбасы - бала дамуы мен қалыпты өмір сүруіне тиімді жалғыз орын. Бала үшін туған отбасы - алтын дінгек. Отбасындағы жылулық пен мейірімді ештеңемен алмастыру мүмкін емес. Отбасының бірлігі ұрпақ тәрбиесінде өте қажет. Бұл - өте қымбат ұлттық құндылық.

«Жұмыла көтерген жүк жеңіл» демекші бала тәрбиелеудегі осындай міндеттерді іске асырушылар мектепке дейінгі мекеме мен отбасы. Осы екі арада жүргізілетін тәлім-тәрбие сабақтаса, ұштаса өткізілгенде ғана көзделген мақсат нәтижелі болары сөзсіз.

Біз ХХІ ғасырда өмір сүріп жатырмыз. Жаңа ғасырда өркенетті елдер қатарынан орын аламыз десек, жас ұрпағымызды дұрыс тәрбиелеуге, дұрыс білім беруге міндеттіміз.

Тәрбиенің сан қилы дағдыларын бала бойына дарытатын алғашқы білім баспалдағы – балабақша, жол сілттеп, жетелеп, үйретуші - **тәрбиеші**.

Балабақшадағы тәрбие - ұлттық сана, ұлттық психология қалыптасқан парасатты, адамгершілік қадір – қасиеті мол, физикалық және моральдық жоғары белсенді жеке адамды қалыптастырып шығару процесі болып табылады. Тәрбиелеу мен білім берудің әрекеті практикалық процесс үстінде қалыптастырылады. Тәрбиелеу мен оқытудың міндеттері баланың осы іс-әрекет түрлерін қалыптастыру және оны белгілі бір мақсатқа бағыттап отыруды көздейді. Ойнау, еңбек ету, және білім алу барысында ақыл-ой, көркем тәрбие, даму процесі қатар жүреді. Бала осы кезде белгілі дәрежеде білім алады, іскерлікке үйренеді, өзін қоршаған ортамен қарым-қатынас жасауға, қоғамдық өмірдің әдет дағдыларын игеруге бейімделеді. Іс-әрекеттің осы түрлерін ғана дамыту арқылы тәрбиелеу, білім беру міндеттерін шешуге, бала дамуын дұрыс жолмен бағыттап отыруға мүмкіндік туады. Жақсы ойнап, еңбек ете білетін әрі оқуға қабілетті баланы ересек адамдар мен балалар қоғамында өмір сүруге қажетті қасиеттерді толық игерген, «тәрбиелі бала» деп атауға болады. Жоғарыда аталып өткен іс-әрекеттің әрқайсысы бала дамуына өзіндік, өзіне тән үлесін қосады. Мысалы, тәрбиенің ең

маңызды міндеті саналатын ақыл-ой тәрбиесінің өзі бала ойының еңбегін және балалардың оқуын үнемі бағыттап отыру арқылы жүзеге асатыны бізге балаларды тәрбиелеу тәжірибесінен таныс. Адамгершілікке тәрбиелеу міндеттері жөнінде де осыны айтуға болады. Бала өзін-өзі көрсете білсе, ойын, оқу, еңбек сияқты құнды дүниелерге тәрбиеленеді деген сөз. Өйткені, мұнда олардың өзара ересек аламдармен қарым-қатынасы қалыптасады. Ес-әрекеттің әрбір түрінде осылайша өзара ұштасып жататын педагогикалық мүмкіндіктерді ескере отырып, мектепке дейінгі ұйымдарда балалардың тіршілік әрекеттерін, тәрбиелік мақсатқа сай ұйымдастыра аламыз. Ойын, еңбек, оқу арқылы біз балаларға белгілі бір тұрғыдан ықпал жасай аламыз. Бірақ біз ойын, еңбек, оқыту өзара ұштасқан жағдайда ғана баланың жеке басын дамытуда толық нәтижеге жете аламыз.

Балабақшаның негізгі міндеті – баланың жеке басының бастапқы қалыптасуын қамтамасыз ету. Бұл жас баланың ақыл-ойының дамуы мен даярлығы үшін қолайлы кезең. Осы кезеңде бала оқу мен тәрбиені қалыптастыруға, өз қызметін білуге, тілдік қатынастың қарапайым тәжірибесінде өзін-өзі таныта білуге, мінез-құлық мәдениетіне, жеке гигиеналық және салауатты өмір салтының негіздеріне бағдарланады. Сонымен қатар балаға «сіз», «рақмет», «кешіріңіз», «өтінемін» деген сияқты сыпайылықты білдіретін сөздерді үлкендерге айтып жүруге үйрету, оған дағдыландыру ата-аналар мен тәрбиешілердің міндеті.

Баяндаманы қорыта келе :

Тәрбие кезінде отбасының, мектепалды даярлықтың да алатын орны бар. Ата –ана баласына өз отбасын кәдір тұтудан бастап, «туған -туыс, Отан, Қазақстан» деген ұғымдарды терең түсінгені, құрметтеп қарауға тәрбиелеу керек екенін ұғындыру. Отбасы жауапкершілігі бәрінен биік болмақ.